

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

*«Вплив змін клімату на онтогенез
рослин»*

(3-5 жовтня 2018 року)

Миколаїв
2018

Матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Вплив змін клімату на онтогенез рослин», яка відбулася 3-5 жовтня 2018 р. на базі Миколаївського національного аграрного університету.

Робота конференції проходила за напрямками: рослинні ресурси та дослідження біологічного різноманіття; генетика і селекція сільсько-господарських культур; сучасні системи землеробства та агротехнології в контексті зміни клімату; сучасний стан родючості ґрунтів, їх збереження і відтворення; сучасні підходи до впровадження новітніх технологічних прийомів вирощування овочевих культур у виробництво; органічне агровиробництво в умовах зміни клімату: переваги та ризики.

Матеріали доповідей підготовлено у співпраці з Благодійним Фондом ЛАСКА в рамках реалізації Українського проекту бізнес-розвитку плодоовочівництва (UHBDP), який фінансується Міністерством міжнародних справ Канади, реалізується та співфінансується Менонітською Асоціацією Економічного Розвитку (MEDA).

Відповідальні за випуск:

канд. с.-г. наук, доцент А. В. Дробітько

канд. с.-г. наук, доцент А. В. Панфілова

ЗМІСТ

<i>Секція «Рослинні ресурси та дослідження біологічного різноманіття»</i>	
Альохін О. О., Альохіна Н. М., Орлова Т. Г. БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАСІННЯ ВИДІВ РОДУ <i>SAMPANULA</i> L.	3
Опалко О. А., Опалко А. І, Андрієнко О. Д. ВОДОУТРИМУВАЛЬНА ЗДАТНІСТЬ ЛИСТКІВ ІНТРОДУКОВАНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>AMELANCHIER MEDIK</i>.....	5
Ляшенко В. В., Альохін О. О. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОНТОМОРФОГЕНЕЗУ <i>SCUTELLARIA ALPINA</i> L. І <i>SCUTELLARIA ALBIDA</i> BENTH	7
Скляр В. Г., Скляр Ю. Л. РОСЛИННИЙ СВІТ БОТАНІЧНОГО ЗАКАЗНИКА «ХОЛОДНИКІВСЬКИЙ» СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ ...	9
Каленська С. М., Каленський В. П., Столярчук Т., Стегуара І., Риженко А. ПОЛЬОВІ КУЛЬТУРИ - РОЗШИРЕННЯ БІОРІЗНОМАННІТТЯ.....	11
Пушка І. М., Величко Ю. А. ОСОБЛИВОСТІ ВЕГЕТАЦІЇ ПЕРСПЕКТИВНИХ ПОМОЛОГІЧНИХ СОРТІВ <i>CHAENOMELES LINDL.</i> В КОНТЕКСТІ ЗМІНИ КЛІМАТУ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	12
Пеньковська Л. В. АНАЛІЗ ОНТОГЕНЕТИЧНОЇ СТРУКТУРИ ЦЕНОПОПУЛЯЦІЙ <i>PLANTAGO MAJOR</i> L. В УМОВАХ ЯМПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	14
Шерстюк М. Ю. ЗАПОВІДНІ АВТОХТОННІ ДЕНДРОСОЗОФІТИ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ ЯК СВОЄРІДНА ГРУПА РАРИТЕТНОГО ФІТОРІЗНОМАННІТТЯ.....	16
Ткачова Є. С., Федорчук М. І. АГРОБІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГІСОПА ЛІКАРСЬКОГО (<i>HYSSOPUS OFFICINALIS</i> L.) ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ПІВДНЯ УКРАЇНИ.	18
Манушкіна Т. М. РОЗРОБКА ПРИЙОМІВ ВИРОЩУВАННЯ ЛАВАНДИ ВУЗЬКОЛИСТОЇ <i>LAVANDULA ANGUSTIFOLIA</i> L. В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	20
Манушкіна Т. М., Леонова Т. М., Кібко Т. В. ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТІВ НА РІСТ І РОЗВИТОК РОСЛИН, УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ КОРІАНДРА ПОСІВНОГО В УМОВАХ ЗМІНИ КЛІМАТУ	22
Бурковський В.О. ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ФІСТАШКИ В УКРАЇНІ.....	24
Грицкова К. Ю. ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ МАЛОПОШИРЕНИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ АВОКАДО	27

Грицкова Т. Ю. ПРОБЛЕМИ ВИРОЩУВАННЯ НЕКТАРИНУ В АГРОКЛІМАТИЧНИХ УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ.....	29
Варлащенко Л. Г., Міронова Л. М. ІНТРОДУКОВАНІ ВИДИ РОДУ <i>LONICERA L.</i> , ПРИДАТНІ ДЛЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	32
Вольвач О. В. ВПЛИВ АГРОКЛІМАТИЧНИХ УМОВ НА ДИНАМІКУ ПРИРОСТІВ УРОЖАЙНОСТІ МІСКАНТУСУ ЗА УМОВ РЕАЛІЗАЦІЇ СЦЕНАРІЮ ЗМІНИ КЛІМАТУ RCP4.5 У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ	34
Жигайло О. Л., Жигайло Т.С. ОЦІНКА ВПЛИВУ ЗМІН АГРОКЛІМАТИЧНИХ РЕСУРСІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОНЯШНИКУ В УКРАЇНІ ПРИ МОЖЛИВИХ ЗМІНАХ КЛІМАТУ	36
Волкова О.О., Петренко С.О. ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ОЖИНИ ЗВИЧАЙНОЇ ГРУПИ РОСЯНОК В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ ПІВНІЧНО - ЗАХІДНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я УКРАЇНИ.....	38
Нарусевич А. С., Петренко С. О. АГРОБІОЛОГІЧНА ОЦІНКА НОВИХ СОРТІВ АКТИНІДІЇ В УМОВАХ ГРУНТОВО-КЛІМАТИЧНОЇ ЗОНИ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	40
Данілова Н.В., Щелікова В.С. ОЦІНКА ЗМІНИ АГРОКЛІМАТИЧНИХ УМОВ РОСТУ ПРОСА В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	43
Федорчук В. Г., Філіпова І. М. САФЛОР – ПЕРСПЕКТИВНА КУЛЬТУРА В УМОВАХ ЗМІН КЛІМАТУ	45
<i>Секція «Сучасні системи землеробства та агротехнології в контексті зміни клімату»</i>	
Білоусова З. В., Галілеєва В. С. ВПЛИВ ПОПЕРЕДНИКІВ НА УРОЖАЙНІСТЬ РІЗНИХ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	46
Дробіт О. С. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ В УМОВАХ ЗМІН КЛІМАТУ	48
Кліпакова Ю. О. ВПЛИВ АГРОТЕХНІЧНИХ ФАКТОРІВ ВИРОЩУВАННЯ НА УРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	50
Колесніков М. О., Пащенко Ю. П. ВПЛИВ МЕТІУРУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ПРИ ЇЇ ВИРОЩУВАННІ НА СЛАБКОЗАСОЛЕНИХ ГРУНТАХ ПРИСИВАШІЩЯ	52
Костюкєвич Т. К. ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ В УКРАЇНІ	54

Малярчук А. С., Біляєва І. М., Мишукова Л. С. ВОДНИЙ РЕЖИМ ҐРУНТУ ТА СПОСОБИ І ГЛИБИНА ОБРОБІТКУ ПРИ ВИРОЩУВАННІ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРН.....	56
Марченко Т. Ю., Боровик В. О. ЗАСТОСУВАННЯ РІСТ-СТИМУЛЮЮЧОГО ФУНГІЦИДНОГО ПРЕПАРАТУ РЕТЕНГО НА ДІЛЯНКАХ РОЗМНОЖЕННЯ БАТЬКІВСЬКИХ ФОРМ КУКУРУДЗИ	58
Ситенький М. В., Покопцева Л. А. ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	60
Якименко Л. П. ОДНОРІЧНІ ПОСУХОСТІЙКІ КУЛЬТУРИ В СИСТЕМІ КОРМОВИРОБНИЦТВА ТА ЗАХОДИ ПІДВИЩЕННЯ ЇХ ПРОДУКТИВНОСТІ	61
Панфілова А. В., Гамаюнова В. В. ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ПІД ВПЛИВОМ СОРТУ І ФОНУ ЖИВЛЕННЯ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	63
Нагірний В. В., Федорчук М. І., Дробітько А. В., ВПЛИВ АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИХ УМОВ СЕРЕДОВИЩА НА РОЗВИТОК РОСЛИН ОЗИМОГО ЯЧМЕНЮ РІЗНИХ СТРОКІВ СІВБИ.....	65
Єременко О. А., Онищенко О. В., Нежнова Г. С. ОПТИМІЗАЦІЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СОНЯШНИКУ В УМОВАХ НЕДОСТАТНЬОГО ЗВОЛОЖЕННЯ.....	69
Ковтун Т. В., Гарбар Л. А. ВПЛИВ УДОБРЕННЯ НА ТРИВАЛІСТЬ ВЕГЕТАЦІЙНОГО ПЕРІОДУ СОНЯШНИКА	71
Каленська С. М., Гарбар Л. А., Горбатюк Е. М. РОЗВИТОК КОРЕНЕВОЇ СИСТЕМИ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ ЗА РІЗНИХ РЕГЛАМЕНТІВ СІВБИ	73
Богайчук С. С., Юркевич Є. О. АГРОТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБҐРУНТУВАННЯ СИСТЕМИ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ПІД ПШЕНИЦЮ ОЗИМУ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	75
Горлева О. О., Шишков І. Д. ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ НОРМ МІНЕРАЛЬНОГО УДОБРЕННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА ПОПЕРЕДНИКОМ ПАР ЧОРНИЙ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	76
Антипова Л. К., Васил'єва Віліана РІСТ І РОЗВИТОК РОСЛИН КУКУРУДЗИ І СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБУ СІВБИ НА ЗЕЛЕНУ МАСУ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	78
Поліщук М. І. ПРОДУКТИВНІСТЬ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ РОСЛИН В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО	80

Шевченко Н. В. ФОРМУВАННЯ ПЛОЩІ ЛИСТКОВОЇ ПОВЕРХНІ РОСЛИН ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРИЙОМІВ ВИРОЩУВАННЯ	82
Таран В. Г. ІНДЕКС ВРОЖАЙНОСТІ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ...	84
Телекало Н. В. ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ РОСЛИН ГОРОХУ ПОСІВНОГО	86
Циганська О. І., Циганський В. І. ФОТОСИНТЕТИЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПОСІВІВ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ПРАВОБЕР	87
Корхова М. М., Коваленко О. А., Коцар Т. Л. ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТІВ НА ЕЛЕМЕНТИ ПРОДУКТИВНОСТІ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ	89
Корхова М. М., Чеботарьов І. А., Лясковський Д. В. УРОЖАЙНІСТЬ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО ПІД ЧАС ПІСЛЯРЕЄСТРАЦІЙНОГО СОРТОВИВЧЕННЯ В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	91
Єрмакова Л. М., Крестянінов Є. В. ВПЛИВ ГІДРОТЕРМІЧНИХ УМОВ ТА АГРОТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРИЙОМІВ ВИРОЩУВАННЯ НА ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ І РОЗВИТКУ РОСЛИН КУКУРУДЗИ НА ТЕМНО СІРИХ ОПІДЗОЛЕНИХ ГРУНТАХ	92
Гамаюнова В. В., Кудріна В. С., Воронкова Г. М. ЗАХОДИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ВОЛОГИ КУЛЬТУРОЮ СОНЯШНИКУ В ЗОНІ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	94
Гамаюнова В. В., Смірнова І. В., Литовченко А. О., Кувшинова А. О. РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧІ ПІДХОДИ ДО ЗБІЛЬШЕННЯ ЗЕРНО-ВИРОБНИЦТВА НА ПІВДНІ СТЕПУ УКРАЇНИ ЗА ЗМІНИ КЛІМАТУ	96
Драбинський В. В., Юркевич Є. О. ДИФЕРЕНЦІЙОВАНЕ ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ СПОСОБІВ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ГРУНТУ ПІД РІПАК ОЗИМИЙ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	98
Олійник О. В., Шишков І. Д. ВПЛИВ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ НА УРОЖАЙ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	100
Гадзовський Г. Л., Новицька Н. В. УРОЖАЙНІСТЬ ТА ПОСІВНІ ЯКОСТІ НАСІННЯ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПІДЖИВЛЕННЯ	101
Голодрига О. В. ЕКОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ ГЕРБИЦИДІВ І РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН БІОЛАН У ПОСІВАХ СОЇ	103

Хоміна В. Я., Овчарук О. В., Бабій Я. В. АДАПТАЦІЯ ПІВДЕННИХ СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ДО УМОВ ЛІСОСТЕПУ ЗАХІДНОГО	105
Кривенко А. І. НАПРЯМИ АДАПТУВАННЯ ДО ЗМІН КЛІМАТУ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ТА ВІВСА В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	107
Леонтьук І. Б. ФОТОСИНТЕТИЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА ДІЇ ДЕРБИ ТА БІОЛАНУ	109
Мазуренко Б. О. ПРОДУКТИВНІСТЬ ТРИТИКАЛЕ ДВОРУЧКИ ЗА ПІЗНІХ СТРОКІВ СІВБИ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ	111
Мордванюк М. О. ВПЛИВ ІНОКУЛЯЦІЇ ТА ПОЗАКОРЕНЕВИХ ПІДЖИВЛЕНЬ НА ЗЕРНОВУ ПРОДУКТИВНІСТЬ НУТУ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО	112
Шкатула Ю. М. ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАХОДИ ПРИ ВИРОЩУВАННІ КВАСОЛІ ЗВИЧАЙНОЇ	114
Сидякіна О. В., Дворецький В. Ф. РОСТОВІ ПРОЦЕСИ РОСЛИН ЯРИХ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР ЗАЛЕЖНО ВІД ФАКТОРІВ ВИРОЩУВАННЯ	116
Слюсар С. М. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ ВИДІВ РОДУ СОРГО НА ЗЕРНО В УМОВАХ ПОЛІССЯ	118
Цицюра Я. Г. ЗНАЧИМІСТЬ РЕДЬКИ ОЛІЙНОЇ У СИДЕРАЛЬНИХ СИСТЕМАХ ЗЕМЛЕРОБСТВА	120
Заболотний О. І., Заболотна А. В. ДИНАМІКА РОСТОВИХ ПРОЦЕСІВ КУКУРУДЗИ НА ТЛІ ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ГЕРБІЦИДУ БАТУ, В.Г.	122
Антал Т. В., Кушніренко М. І. УРОЖАЙНІСТЬ ТРИТИКАЛЕ ЯРОГО ЗАЛЕЖНО ВІД УДОБРЕННЯ	124
Терещенко І. С., Єрмакова Л. М. КОМПЛЕКСНЕ ВИКОРИСТАННЯ ДОБРИВ ПРИ ВИРОЩУВАННІ КУКУРУДЗИ НА ЧОРНОЗЕМАХ ТИПОВИХ	126
<i>Секція «Сучасний стан родючості ґрунтів, їх збереження і відтворення»</i>	
Біда Т. С., Ожован О. О. МОРФОЛОГІЧНА БУДОВА ЧОРНОЗЕМУ ПІВДЕННОГО.....	128
Дімітрова І. В., Ожован О. О. ГРУНТОВИЙ ПОКРИВ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ	130
Грановська Л. М., Кисельова Р. А. ВПЛИВ ЗМІН КЛІМАТУ НА РОДЮЧІСТЬ ГРУНТІВ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ.....	132
Садовенко С. А., Ожован О. О. ГРУНТИ МІСТА ОДЕСИ	134
Морозов О. В., Безніцька Н. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ РОДЮЧОСТІ ГРУНТІВ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ НА ФОНІ РЕГІОНАЛЬНИХ ЗМІН КЛІМАТУ	135
Нікончук Н. В. ВПЛИВ ТРИВАЛОГО СІЛЬСЬКО-	

ГОСПОДАРСЬКОГО ВИКОРИСТАННЯ ҐРУНТІВ НА ЇХ СТРУКТУРНО-АГРЕГАТНИЙ СКЛАД	137
Бабушкіна Р. О. ВИКОРИСТАННЯ КАЛЬЦІЄВМІСНИХ МЕЛІОРАНТІВ ДЛЯ МЕЛІОРАЦІЇ СОЛОНЦЕВИХ ҐРУНТІВ	139
Біднина І. О., Козирєв В. В., Томницький А.В., Морозов О.В. ВПЛИВ ТРИВАЛОГО ЗРОШЕННЯ ВОДАМИ ІНГУЛЕЦЬКОЇ ЗРОШУВАЛЬНОЇ СИСТЕМИ НА ЗМІНУ ФІЗИКО-ХІМІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТЕМНО-КАШТАНОВОГО ҐРУНТУ	141
Махненко О. М., Михайлюк В. І. РОЛЬ АГРОХІМІЧНОЇ ПАСПОРТИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ В ЗЕМЛЕУСТРОЇ ...	143
Середа Н. І., Михайлюк В. І. КАТЕГОРІЯ ОСОБЛИВО ЦІННИХ ГРУП ҐРУНТІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ	145
Виноградська Є. С., Михайлюк В. І. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КЛАСИФІКАЦІЇ АГРОЕКОЛОГІЧНОЇ ПРИДАТНОСТІ ҐРУНТІВ	147
Забарна Т. А. ФОРМУВАННЯ ГРАНУЛОМЕТРИЧНОГО СКЛАДУ ҐРУНТІВ, ЗАЛЕЖНО ВІД ВИРОЩУВАНИХ КУЛЬТУР	149
Захарова М.А., Носоненко О.А., Морозов В.В., Ляшенко Д.А. СТАН КАШТАНОВОГО СЛАБО СОЛОНЦЮВАТОГО ҐРУНТУ В УМОВАХ ДОВГОТРИВАЛОГО ЗРОШЕННЯ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ЗМІН КЛІМАТУ	150
<i>Секція «Сучасні підходи до впровадження новітніх технологічних прийомів вирощування плодовоовочевих культур у виробництво»</i>	
Баратова М. Р., Сарибоева Н. Н., Гойипова П. А., Баратова М. Е. УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ВЫРАЩИВАНИЯ МЕСТНЫХ СОРТОВ ТЫКВЫ И РАЗВИТИЕ ЕЕ СЕМЕНОВОДСТВА	152
Алексєєва О. М., Шевченко М. Е. ОСНОВНІ АСПЕКТИ РОСТУ ДЕРЕВ ЧЕРЕШНІ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ ОСНОВНОГО ОБРІЗУВАННЯ	155
Шевченко І. В. ОПТИМАЛЬНИЙ ВОДНИЙ РЕЖИМ ВИНОГРАДУ ТА МЕТОДИ ПРИЗНАЧЕННЯ ЧЕРГОВИХ СТРОКІВ ПОЛИВУ	157
Паламарчук І. І. ВПЛИВ СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НА ВРОЖАЙНІСТЬ РОСЛИН ПАТИСОНА В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО УКРАЇНИ	159
.....	
Врадій О. І. АНАЛІЗ ЗАБРУДНЕННЯ ВАЖКИМИ МЕТАЛАМИ ЛІСОВИХ ЯГІД В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО УКРАЇНИ	161
Нікончук Н. В. ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТІВ НА ВРОЖАЙНІСТЬ БУРЯКА СТОЛОВОГО В УМОВАХ ЗМІН КЛІМАТА	163

Бондаренко П. Г., Носаченко О. М. ВПЛИВ ПРИЙОМІВ ОБРІЗУВАННЯ НА РОСТОВІ ПРОЦЕСИ В ІНТЕНСИВНИХ НАСАДЖЕННЯХ ЧЕРЕШНІ	165
Іскакова О. Ш., Сокіл Л. С. ПРОДУКТИВНІСТЬ КАРТОПЛІ ЛІТНЬОГО САДІННЯ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ І ЖИВЛЕННЯ ПРИ КРАПЛИННОМУ ЗРОШЕННІ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	167
Злоєдова А.В., Герасько Т. В. ВОДНИЙ РЕЖИМ ЛИСТКІВ ЧЕРЕШНІ ЗА ОРГАНІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	169
Поліщук І. С., Поліщук М. І. ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ БУЛЬБ СОРТІВ КАРТОПЛІ ЗАЛЕЖНО ВІД ВПЛИВУ СТРОКІВ СІВБИ ТА СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО	171
Сухопаров О. В., Салютіна Т. О., Друзюк О. С. ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЦУКРОВОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ БІОПРЕПАРАТІВ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	173
Гамор А.Ф., Садовська Н.П., Лехман Н.Е. ВПЛИВ ПРЕПАРАТУ БІОАЛЬГА НА РІСТ І РОЗВИТОК САЛАТУ	175
Косенко І. С., Опалко О. А., Опалко А. І., Дерев'янку В. М. ЗИМОСТІЙКІСТЬ ХУРМИ (<i>DIOSPYROS</i> SPP.) В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	177
Нінова Г.В., Зуйченко В. ВПЛИВ СХЕМ САДІННЯ ПІДЩЕП ВИШНІ МАГАЛЕБСЬКОЇ НА ЯКІСТЬ САДЖАНЦІВ ЧЕРЕШНІ..	179
Попова Л. М., Латюк Г. І. ПРОДУКТИВНІСТЬ ПАРТЕНОКАРПІЧНИХ ГІБРИДІВ ОГІРКА В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	180
Гуцулюк Д., Сваха В., Хреновськов Е. І. ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЯГІД ТЕХНІЧНИХ СОРТІВ ВИНОГРАДУ НА ТЕРАСАХ ПРИ ЗАГУЩЕННОМУ САДІННІ	182
Руденко В. А., Петренко С. О. ПРОДУКТИВНІСТЬ МОЛОДИХ НАСАДЖЕНЬ ТА ЯКІСТЬ ПЛОДІВ ГРУШІ СОРТУ ТАВРІЙСЬКА ЗАЛЕЖНО ВІД ҐРУНТОВОГО УДОБРЕННЯ ТА ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ	184
Каланджов Д., Ходос С., Хреновськов Е. І. ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ВИНОГРАДУ ТРАМІНЕР АРОМАТНИЙ, ПІНО СІРИЙ ТА ПІНО БІЛИЙ НА ТЕРАСАХ НА ФОНІ КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ	186

УДК 634.23 (477.64)

ВОДНИЙ РЕЖИМ ЛИСТКІВ ЧЕРЕШНІ ЗА ОРГАНІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Злоєдова А.В., студентка
Герасько Т. В., канд. с.-г. наук, доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет

Ґрунтово-кліматичні умови України у цілому сприятливі для вирощування черешні, при чому із загальної кількості дерев черешні в Україні близько 50% зосереджені у Запорізькій області. Але на сьогодні органічна черешня у промислових масштабах в Україні не вирощується через брак наукового обґрунтування та низької ефективності цієї технології. Відкритим залишається також питання оптимальної системи утримання ґрунту у органічному саду. З одного боку, задерніння створює оптимальні умови для існування ґрунтової біоти та збільшує тим кількість органічної речовини у ґрунті; з іншого боку дерева потерпають від конкуренції з травами.

Тому з'ясування впливу органічної технології вирощування на фізіологічний стан дерев черешні, а саме – на водний режим у листках є актуальним.

Метою даної роботи було вивчити водний режим у листках черешні за органічної технології вирощування в умовах дослідного саду ТДАТУ (с. Нове, Мелітопольського р-ну, Запорізької обл.).

Рослинним матеріалом слугують дерева черешні сортів Дилема та Валерій Чкалов, 2010 року садіння. Схема садіння 6x7 м. Повторність – по 10 дерев кожного сорту. Внесення мінеральних добрив та хімічний захист відсутні. Ґрунт утримувався у двох варіантах: чистий пар (контроль) та природне задерніння (скошування, скошена маса залишалася на місці).

Оводненість листків черешні визначали у серпні місяці (за найбільшого розвитку листової поверхні) у біохімічній лабораторії кафедри рослинництва Таврійського державного агротехнологічного університету за загальноприйнятими методами. Результати опрацьовано статистично за критерієм Ст'юдента.

Оводненість тканин рослин є важливим показником їх фізіологічного стану. У наукових джерелах повідомлялося, що для стійких проти грибкових захворювань видів та сортів характерні високі значення водного потенціалу. У листках більш посухостійких сортів відмічали більший вміст води протягом вегетації, ніж у вразливих сортів. Вода – головний компонент у транспортній системі рослин забезпечує пружний стан клітин і тканин завдяки явищам осмосу й тургору. Тургор – напружений стан

оболонки, внаслідок збільшення об'єму клітинного соку. В умовах тривалого водного дефіциту більшість клітин губить тургор і рослина в'яне.

У таблицях 1 і 2 представлені отримані нами дані щодо водного режиму листків черешні.

Таблиця 1

Вміст вологи у листках черешні сорту Валерій Чкалов

Варіант	Загальний вміст вологи, %	Відносна тургоресцентність, %	Дефіцит вологи, %	Водоутримуюча здатність, %
2017 рік				
Контроль (Чистий пар)	58,7±0,19	23,4±1,38	76,6±1,39	94,3±0,61
Задерніння	58,2±0,65	21,3±1,36	78,7±1,37	96,5±0,45*
2018 рік				
Контроль (Чистий пар)	54,3±0,29	31,6±0,35	68,4±0,55	95,8±0,79
Задерніння	53,6±0,47	30,7±0,33	69,3±0,42	95,2±0,75

Примітка: * - різниця достовірна при $P \leq 0,05$.

Таблиця 2

Вміст вологи у листках черешні сорту Дилема

Варіант	Загальний вміст вологи, %	Відносна тургоресцентність, %	Дефіцит вологи, %	Водоутримуюча здатність, %
2017 рік				
Контроль (Чистий пар)	62,1±0,22	25,7±2,07	74,3±3,08	93,3±1,47
Задерніння	54,8±0,12*	27,5±1,79	72,5±1,79	91,7±0,25
2018 рік				
Контроль (Чистий пар)	55,7±0,35	30,9±1,55	69,1±1,99	94,5±1,41
Задерніння	51,6±0,43*	26,6±1,67*	73,4±1,25*	97,7±1,44*

Примітка: * - різниця достовірна при $P \leq 0,05$.

Для сорту Валерій Чкалов істотної різниці між контрольним та дослідним варіантом за загальним вмістом вологи, відносною тургоресцентністю та дефіцитом вологи не відмічено. Але за умов задерніння ми спостерігали істотне збільшення водоутримуючої здатності листків у 2017 році. Це можна пов'язати зі збільшенням вмісту колоїдів у тканинах листків, що є пристосувальною реакцією рослин на водний дефіцит. Для сорту Дилема характерним був істотно менший загальний вміст вологи в листках за умов задерніння у 2017 році і зниження всіх показників водного

режиму порівняно з контрольним варіантом у 2018 році. Що свідчить про вразливість цього сорту до умов конкуренції з травами.

Таким чином, можна констатувати, що за водним режимом листків сорт Валерій Чкалов більш придатний для вирощування в умовах задерніння, ніж сорт Дилема.

Литвин Ю. О., Строкань О. В. АВТОМАТИЗОВАНА МЕТЕОСТАНЦЯ МОНІТОРИНГУ ЗОВНІШНІХ ПОГОДНИХ УМОВ	216
Песарогло О. Г., Пожарицький О. П., Гурін Р., Дубровін М. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ БІС (ЦИТРАТО) ГЕРМАНАТІВ (IV) У РОСЛИННИЦТВІ	218
.....	
Коваленко О. А., Федорчук М. І., Корхова М. М. ВИКОРИСТАННЯ СИДЕРАТІВ, МІКРОДОБРІВ І БАКТЕРІАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ ЯК ЕЛЕМЕНТІВ БІОЛОГІЗАЦІЇ ВИРОЩУВАННЯ ГОРОХУ	220
.....	
Терновський В. О., Біліченко О. С. ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ВЕДЕННЯ ОРГАНІЧНОГО АГРОВИРОБНИЦТВА	222
.....	
Терещенко К. О., Кузьома В. В. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВИХ НАСЛІДКІВ ЗМІНИ КЛІМАТУ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ ...	224
Охота Н. В., Біліченко О. С. ЗМІНА КЛІМАТИЧНИХ УМОВ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ВИРОБНИЦТВО	226
.....	
Василенко М. Ю., Біліченко О. С. ОЦІНКА ВПЛИВУ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА РОЗВИТОК АПК УКРАЇНИ	228

